

BLLOKOJE SEKSIZMIN. SHPERNDAJE DASHURINE. BLLOKOJE SEKSIZMIN. SHPERNDAJE DASHURINE. BLLOKOJE SEKSIZMIN. SHPERNDAJE DASHURINE. BLLOKOJE SEKSIZMIN. SHPERNDAJE DASHURINE.

URREJTJA ME PAK FJALE



Gjuha seksiste e urrejtjes është e shfrenuar në Evropë dhe gratë dhe vajzat janë të shënjestruara në mënyrë disproporcionale. Gjuha e urrejtjes seksiste zhvillohet në internet dhe jashtë tij dhe në të gjitha format e ndërveprimit shoqëror: në shkollë, në familje, në qarqe shoqërore, në hapësirën publike, në punë, përmes rrjeteve sociale dhe platformave të ndryshme në internet. Megjithatë ka marrë një dimension të ri përmes internetit, shkaqet kryesore të gjuhës së urrejtjes seksiste i paraprinë komunikimit digjital dhe janë të lidhura rrënjësisht me marrëdhëniet e vazhdueshme të pabarabarta të pushtetit ndërmjet grave dhe burrave. Gjuha e urrejtjes seksiste është një formë e dhunës ndaj grave dhe vajzave që përjetëson dhe përkeqëson pabarazinë gjinore. Njohuritë dhe veprimet e politikave në të gjitha nivelet duhet të ndahen dhe zbatohen për të luftuar gjuhën e urrejtjes seksiste!

Ndikimi i dëmshëm i seksizmit mund të jetë më i keq për disa gra dhe burra për shkak të përkatësisë etnike, moshës, aftësisë së kufizuar, origjinës shoqërore, fesë, identitetit gjinor, orientimit seksual ose faktorëve të tjerë. Koncepti i diskriminimit të shumëfishtë e pranon që diskriminimi mund të ndodhë bazuar në më shumë se një karakteristikë të perceptuar. Për shembull, një person i cili diskriminohet për shkak të përkatësisë etnike mund të diskriminohet edhe për shkak të gjinisë, orientimit seksual, moshës, etj. Megjithatë seksizmi prek kryesisht gratë, ai mund të prekë edhe burrat, djemtë dhe çdo person që nuk është konform roleve stereotipike gjinore.

URREJTJA NË NUMRA

Normat patriarkale, stereotipet gjinore dhe shpërfillja e kërkesave për barazi gjinore janë të përhapura në të gjithë Ballkanin Perëndimor.

Disa grupe të grave, si gratë e reja, politikanet, gazetaret apo figurat publike janë shënjestra të seksizmit. Që nga viti 2015, safejournalist.net ka dokumentuar sulmet verbale dhe fizike në përgjithësi kundër grave gazetare:

SULMET NDAJ GRAVE GAZETARE



Rreth **21%** e lajmeve, opinioneve dhe analizave të publikuara në median online ndërmjet nëntorit dhe dhjetorit 2016 kishin përmbajtje diskriminuese dhe gjuhë të urrejtjes, në gjetje kjo që u shpalo në [pilot projektin](#) për të monitoruar raportimet në median online në **Shqipëri**. Rëndësia e sondazhit, që deri tani ka qenë i pari dhe më gjithëpërfshirësi, ka shpallur se gratë ishin në shënjestër të gjuhës diskriminuese dhe të urrejtjes në **73%** të rasteve. Gjinia ishte shkak ose motivi kryesor për gjuhën diskriminuese dhe/ose të urrejtjes në **41%** të rasteve, e ndjekur nga temat e bazuara në përkatësinë etnike dhe/ose racore në **22%**, besimet politike në **17%**, dhe orientimi seksual apo identiteti gjinor në **11%** të artikujve të monitoruar.

Në Serbi, një punë kërkimore tregoi se 76% e grave në biznes nuk merren po aq seriozisht sa burrat.



Standardet e Këshillit të Evropës

Konventa për Parandalimin dhe Luftën Kundër Dhunës Ndaj Grave dhe Dhunës në Familje (Konventa e Stambollit, CETS Nr. 210, 2011), gjithashtu kërkon që palët t'i kriminalizojnë format e dhunës që ndërlidhen me gjuhën e urrejtjes seksiste, sidomos përndjekjen dhe ngacmimin seksual (Nenet 34 dhe 40).

Rekomandimi CM/Rec(2019)1 i Komitetit të Ministrave oër Shtetet Anëtare që të parandalojnë dhe luftojnë seksizmin përmban përkufizimin e parë të pranuar ndërkombëtarisht të seksizmit¹. Ai përmban një katalog gjithëpërfshirës të masave për të parandaluar dhe dënuar seksizmin dhe bën thirrje për veprime specifike në sfera si: gjuha dhe komunikimi; interneti dhe media sociale; media, reklamimi dhe metoda të tjera të komunikimit; vendi i punës; sektori publik; sektori i drejtësisë; institucionet arsimore; kultura dhe sporti; sfera private. Vendet inkurajohen të miratojnë legjisllacion që dënon seksizmin dhe kriminalizon gjuhën e urrejtjes seksiste.



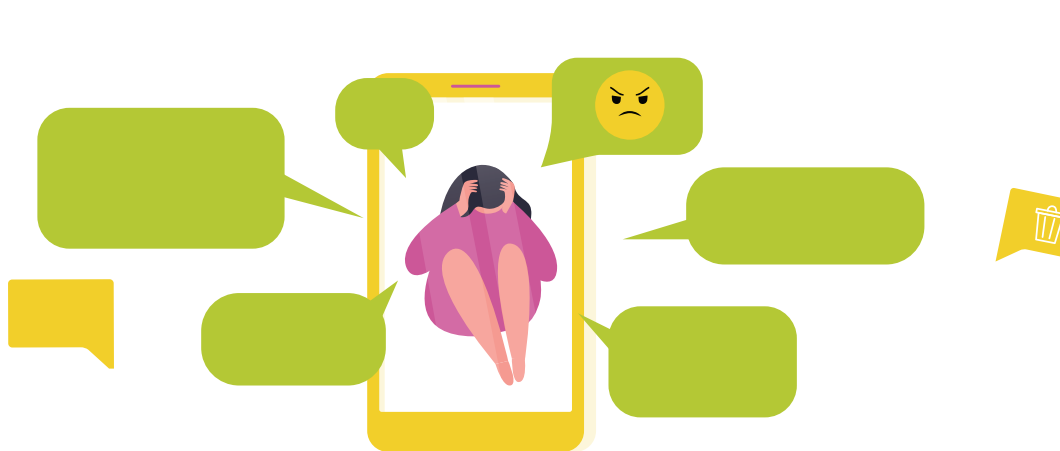
Rekomandimi Nr. 15 i Politikave të Përgjithshme të Komisionit Evropian kundër Racizmit dhe Intolerancës për të luftuar gjuhën e urrejtjes (2015) përfshin për të parën herë bazat e seksit dhe gjinisë në përkufizimin për gjuhën e urrejtjes. Rekomandimi thekson "serioziteti i gjuhës së urrejtjes që shënjestron gratë si për shkak të seksit, gjinisë dhe/ose identitetit gjinor dhe kur kjo bashkohet me një apo më shumë nga karakteristikat e tyre të tjera".

Strategjia për Barazi Gjinore e Këshillit të Evropës 2018-2023 përfshin shprehimisht trajtimin e seksizmit si formë e gjuhës së urrejtjes nën objektivin e vet strategjik 1 – lufta kundër stereotipeve dhe seksizmit.

Strategjia për të Drejtat e Fëmijës 2016-2021 e Këshillit të Evropës përfshin dy fusha me prioritet që kanë të bëjnë me gjuhën e urrejtjes seksiste: "Një jetë e lirë nga dhuna për të gjithë fëmijët" (duke përmendur në mënyrë të posaçme dhunën kundër vajzave) dhe "Mbrotjtja e fëmijëve në mjedisin digjital".

¹Seksizmi është çdo shprehje (veprim, fjalë, imazh, gjest) bazuar në idenë se disa persona, kryesisht gratë, janë më inferiorë për shkak të seksit të tyre.

PRAKTIKAT E MIRA



Në median online, gratë janë shënjestra kryesore e paragjytimeve dhe ngacmimeve. Në të njëjtën kohë, një numër në rritje i grave në të gjithë rajonin po e përdorin internetin për ta luftuar seksizmin në mënyrë aktive.

◆ Në **Bosnje e Hercegovinë**, [zeneBiH](#) (Gratë e BeH) – një fushatë online për Muajin e Historisë së Grave, u mëson përdoruesve të internetit për **gra të shquara boshnjake**, si shkencëtare, shkrimtare dhe kineaste. Për këtë qëllim, artistet dhe dizenjatoret gra boshnjake kanë nxjerrë një libër që përfshin biografi të ilustruara të më shumë se 50 grave boshnjake. Po ashtu, disa uebfaqe për të drejtat e njeriut si [Diskriminacija.ba](#), që fokusohet në çështje të diskriminimit dhe [Mreža za izgradnju mira](#), një portal online i rrjetit paqëndrues kanë shpallur shembuj se si gratë, të cilat janë shënjestra kryesore e paragjytimeve dhe ngacmimit online në Ballkan po e përdorin median sociale për t'u kundërpërgjigjur.

◆ Në **Serbi**, organizata femineiste [Autonomni ženski centar](#) (Qendra e Grave Autonome) **shpalli fushatën për rritje të ndërgjegjësimit rreth dhunës në marrëdhëniet e të rinjve**. Për këtë qëllim, fushata e grupit [Mogu da neću – Ljubav nije nasilje](#) (që përafërsisht përkthehet si "mund të refuzoj – dashuria nuk është dhunë") përdor një aplikacion online të quajtur [Aj' Odchataj](#) (Flasim) ku serbë të rinj mund të ndajnë përvojat e tyre me sjellje të dhunshme në marrëdhëniet e tyre. Më shumë se 240 të rinj – kryesisht gra – kanë kontribuar në mënyrë anonime me shembujt e tyre nga diskutime abuzive për [galerinë online](#) të projektit.

*Ky përcaktim nuk paragjykon qëndrimin për statusin dhe është në përputhje me RKSOKB 1244 dhe opinionin e GJND-së për Shpalljen e Pavarësisë së Kosovës.

** Seksizmi është çdo shprehje (akt, fjalë, imazh, gjest) bazuar në idenë se disa persona, më shpesh gratë, janë inferiorë për shkak të seksit të tyre.